

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Έκθεση Ελέγχου

**Ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε. (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.)**

Μάρτιος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	3
Σύνοψη.....	4
1. Εισαγωγή	7
2. Αντικείμενο ελέγχου	8
3. Διαπιστώσεις / ευρήματα	10
3.1 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	11
3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση	12
3.1.2 Κατηγορίες Πιστωτών	15
3.1.3 Τόκοι – χρηματικές ποινές.....	16
3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής	17
3.1.5 Νομική εγκυρότητα	19
3.1.6 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις	19
3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	19
3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς.....	20
3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων	20
3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς.....	21
3.4 Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	23
4. Συμπεράσματα	27
5. Απάντηση φορέα.....	28
6. Συστάσεις.....	29
7. Παράρτημα.....	31
7.1 Υποτομέας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.....	31
7.2 Νομοθετικό και Κανονιστικό πλαίσιο	31
7.3 Δομή – Οργάνωση και λειτουργία Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.....	33
7.4 Επιστολές προς Προμηθευτές.....	34
7.5 Στοιχεία εκκρεμών υποχρεώσεων προς Φ.Γ.Κ.....	34
7.6 Συμπεράσματα	39
7.7 Πίνακας ευρημάτων	40
7.8 Πίνακας συστάσεων – χρονοδιάγραμμα ενεργειών.....	47

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ν.	Νόμος
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Ελληνικής Κυβέρνησης
ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.	Πράξεων και Στοιχείων Λοιπών Φορέων Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Φ.Γ.Κ.	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Β.Ε.Ε.	Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατική Αρχή
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΥΠ.ΕΘ.Α.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
εκ.	εκατομμύρια
Δ/νη	Διεύθυνση
Λογ/σμοί	Λογαριασμοί
Μ.Δ.	Μητρώο Δεσμεύσεων

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» - Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. (φορέας) και αφορά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.8.2017.

Ο έλεγχος εντάσσεται στο πλαίσιο του οριζόντιου ελέγχου που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, για τους ακόλουθους επτά υποτομείς : α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – Φ.Γ.Κ. και αποτελεί μέρος του ελέγχου του τελευταίου υποτομέα.

Η ομάδα ελέγχου που συγκροτήθηκε με την 65286/20-10-2017 (2η ορθή επανάληψη) Απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ., όπως τροποποιήθηκε με την 70280/8-11-2017 όμοια, και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, έλεγξε τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του φορέα και ειδικότερα προέβη: στην εξακρίβωση της ορθής καταγραφής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, στην ανάλυση της εφαρμογής του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, στην εξέταση της αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, των συστημικών λόγων συσσώρευσης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και στην επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Η ομάδα ελέγχου ολοκληρώνοντας τον έλεγχο, προέβη στην υποβολή συστάσεων για τη βελτίωση των διαδικασιών εκκαθάρισης και συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, προς επίλυση των υποκείμενων αδυναμιών σε επίπεδο Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI) και πραγματοποιήθηκε σε δύο (2) φάσεις. Η πρώτη φάση από Οκτώβριο 2017 έως 22.12.2017 ολοκληρώθηκε με την αποστολή στον ελεγχόμενο φορέα

πίνακα προκαταρκτικών ευρημάτων και η δεύτερη από 8.1.2018 έως 30.3.2018 ολοκληρώθηκε με τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης ελέγχου.

Ο έλεγχος ανέδειξε ότι ο φορέας δε συμμετείχε στο μηχανισμό χρηματοδότησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους (ESM) και αντιμετωπίζει προβλήματα ταμειακής ρευστότητας. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι η συσσώρευση μεγάλων ποσών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους και η δημιουργία νέων, αφού η εταιρεία προσπαθεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της χωρίς να τηρεί την αρχή της FIFO (First In – First out) δηλ. να εξοφλεί πρώτα τις παλιές και ήδη ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της και μετά τις πιο πρόσφατες. Επιπλέον, η εταιρεία αδυνατεί να ολοκληρώσει τις παραγγελίες που έχει αναλάβει λόγω αποχώρησης ανθρώπινου δυναμικού με σχετική τεχνογνωσία. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι άλλες αιτίες συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι: α) η μη αυτοματοποιημένη καταγραφή και παρακολούθηση τους στο Μ.Δ., με αποτέλεσμα η εικόνα των στοιχείων που δηλώνονται να είναι πλασματική και β) η μη παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Τέλος, η οργανωτική λειτουργία της εταιρείας περιγράφεται στον Εσωτερικό της Κανονισμό και καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών.

Συνοπτικά, οι διαπιστώσεις και τα ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο και οδήγησαν στα ανωτέρω συμπεράσματα είναι τα εξής:

- Παρουσιάζεται δραματική μείωση στα διαθέσιμα της εταιρείας, καθώς έχουν αναλωθεί για την κάλυψη της δραστηριότητας της ακόμα και τα δάνεια που έχει λάβει, ενώ τα διαθέσιμα της δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

- Η εταιρεία δεν τηρεί τον κανόνα FIFO (First in - First out) κατά τη διαδικασία πληρωμής των υποχρεώσεών της και σύμφωνα με όσα δηλώνουν οι κινήσεις των λογαριασμών υποχρεώσεων προς τρίτους, αφού προσπαθεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της χωρίς να εξοφλεί τις ήδη ληξιπρόθεσμες οφειλές της (κάλυψη οφειλών παρούσας περιόδου).

- Η εταιρεία δεν τηρεί αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ. αλλά συντάσσει συνοπτικό Πίνακα Μ.Δ. χειροκίνητα.

- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, αφού ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών δηλώνονται ως υποχρεώσεις προς τρίτους <90 ημερών.

- Δεν έχει γίνει απ' ευθείας επιβεβαίωση των υπολοίπων των προμηθευτών μέσω επιστολών που απέστειλαν οι εξωτερικοί ελεγκτές-λογιστές με ημερομηνία 31.12.2016.

- Δε συντάσσεται ρεαλιστικός προϋπολογισμός λόγω π.χ. της υπερεκτίμησης των εσόδων από πωλήσεις.

- Υπάρχει Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΦΕΚ 314, Τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ./06.02.2017) και καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία έθεσε υπόψη της ομάδας ελέγχου σχετική έκθεση για την πληρωμή των υποχρεώσεων.

Κατά συνέπεια, το Ε.Σ. συστήνει στη Διοίκηση του φορέα:

1. Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ..
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος SAP της εταιρείας, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.

3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.

4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.

5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.

6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.

7. Να γίνεται αντιστοίχιση των πληρωμών με τα τιμολόγια προμηθευτών μέσα από το λογιστικό σύστημα SAP.

8. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

9. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.

1. Εισαγωγή

Τόσο το μέγεθος των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων όσο και η διαχρονική εξέλιξή τους, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία, στερώντας οικονομικούς πόρους και υπονομεύοντας την ανάπτυξη, ενώ επηρεάζει τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την ελληνική οικονομία, τη διεθνή χρηματοδότηση της χώρας και τη σχέση της με τους διεθνείς πιστωτές.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) διεξάγει έλεγχο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκαν 7 ομάδες ελέγχου για τους ακόλουθους επτά υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Το αντικείμενο του ελέγχου θεωρείται υψίστης σημασίας, εξαιτίας του δυσμενούς οικονομικού κλίματος και των επακόλουθων οικονομικών προβλημάτων που δημιουργεί, με κυρίαρχο το πρόβλημα ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας. Η ορθή παρουσίαση των στοιχείων των υποχρεώσεων εν γένει και ειδικότερα των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων της Κεντρικής Διοίκησης και λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, θα συμβάλει στη λήψη αποτελεσματικότερων αποφάσεων αναφορικά με την όλη διαχείριση του προβλήματος.

Ο έλεγχος διεξάγεται από το Ε.Σ. σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INT.O.S.A.I.), τα οποία εγγυώνται μεταξύ των άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον παρόντα έλεγχο.

Με την 65286/20-10-2017 (2η ορθή επανάληψη) Απόφαση της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ορίστηκε Ομάδα Ελέγχου για τον υποτομέα Λοιπών Νομικών Προσώπων, στους οποίους εντάσσεται και η «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.), για τον έλεγχο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων της οποίας η Ομάδα Ελέγχου αποτελείται από τους:

- Δ.Π., Επίτροπο, Επικεφαλής της Ομάδας
- Θ.Β. (ΠΕ Β΄)
- Ε.Ζ. (ΠΕ Β΄) ως ελεγκτές.

Η παρούσα έκθεση αφορά στον έλεγχο επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.), για τη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

2. Αντικείμενο ελέγχου

Κύριοι στόχοι του παρόντος ελέγχου είναι: α) η καταγραφή της εξέλιξης των συνολικών εκκρεμών υποχρεώσεων της εταιρείας προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης και ειδικότερα των ληξιπρόθεσμων οφειλών της προς τρίτους κατά την περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017, όπως εμφανίζονται στα βιβλία της, β) η εκτίμηση των αδυναμιών της υπάρχουσας διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων οφειλών της στη σύνοψη του Πίνακα στοιχείων Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.), που υποβάλλονται στο ΓΛΚ και της αξιοπιστίας τους, γ) διερεύνηση τυχόν λήψης έκτακτης επιχορήγησης από το μηχανισμό ESM για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους και πλήρης καταγραφή των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν και δ) εκτίμηση των αιτιών που μπορεί να οδηγούν στη δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

2.1 Περιγραφή φορέα

Ο κύριος μέτοχος της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε είναι το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ βασικός σκοπός της είναι να δραστηριοποιείται σε ανάπτυξη και παραγωγή όπλων φορητού οπλισμού, οπλικών συστημάτων, πυραυλικών συστημάτων, πυρομαχικών, παρελκόμενων και ανταλλακτικών όπλων φορητού οπλισμού, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό όπλων και οπλικών συστημάτων, συντήρηση οπλικών και πυραυλικών συστημάτων, έλεγχο, αξιολόγηση, συλλογή, αποστρατικοποίηση απαξιωμένων πυρομαχικών, βλητικές δοκιμές και ελέγχους πυρομαχικών, όπλων και υλικών (βλ. Παράρτημα 7.3)

2.2. Οικονομικά στοιχεία

Ο υποτομέας των Λοιπών Νομικών Προσώπων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γ.Λ.Κ., αριθμεί 441 νομικά πρόσωπα. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του υποτομέα

ανέρχονταν σε ευρώ 413,9 εκατ. την 31.12.2016 και 459,1 εκατ. την 31.08.2017, που αντιστοιχούν στο 6,3% και 7% του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, αντίστοιχα (βλ. Παράρτημα 7.1).

Από τους ως άνω φορείς επιλέχθηκαν να ελεγχθούν αυτοί που εμφάνιζαν ληξιπρόθεσμα μεγαλύτερα των 10 εκατ., μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η "Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.", οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της οποίας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017, παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 1.

Πίνακας 1

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31/12/2016	31/8/2017	Διαφορά
1	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΒΕΕ (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.)	22.143.936	30.747.893	8.603.957

2.3. Δομή Διακυβέρνησης

Η Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο που ασκεί τη διοίκηση της εταιρείας (βλ. οργάνωση και λειτουργία παράρτημα 7.3).

2.4. Ευθύνη της Διοίκησης

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των αναφορών που αφορούν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αναφορές αυτές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενο είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Επιπρόσθετα, η διοίκηση οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, χρηματοοικονομικές συναλλαγές και πληροφορίες που απεικονίζονται στις υπό έλεγχο αναφορές είναι σε συμμόρφωση με τις αρχές που τις διέπουν (βλ. οργάνωση και λειτουργία παράρτημα 7.3).

2.5. Ευθύνη του Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν αφενός τη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες εγγυώνται μεταξύ άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον διενεργούμενο έλεγχο, αφετέρου το σχεδιασμό και τη

διενέργεια του ελέγχου με στόχο την απόκτηση εύλογης διασφάλισης σχετικά με το εάν οι υπό έλεγχο λογαριασμοί και αναφορές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στις αναφορές. Η επιλογή των διαδικασιών περιλαμβανομένης και της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος στις αναφορές, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος, επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή. Λόγω των ενδογενών περιορισμών ενός ελέγχου και των ενδογενών περιορισμών στις εσωτερικές δικλίδες, αναπόφευκτος είναι ο κίνδυνος να μην εντοπισθούν ορισμένα ουσιώδη σφάλματα και παραλείψεις ακόμη και αν ο έλεγχος έχει σχεδιαστεί και εκτελεστεί στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων κινδύνου, εξετάστηκαν οι εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του φορέα. Ωστόσο, στην παρούσα έκθεση αναφέρεται κάθε σημαντική έλλειψη στις εσωτερικές δικλίδες που εντοπίστηκε σε σχέση με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

3. Διαπιστώσεις / ευρήματα

Για τους σκοπούς του ελέγχου αυτού, η Ομάδα Ελέγχου διενέργησε συνεντεύξεις με εκπροσώπους της εταιρείας «Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.» και επιτόπιο έλεγχο επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της. Ειδικότερα εξέτασε:

- τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2016 (Ισολογισμό, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, Προσάρτημα επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων),
- την έκθεση ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών για τις ανωτέρω χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- βιβλία και στοιχεία της εταιρείας για τις περιόδους 31.12.2016-31.08.2017 (αναλυτικά και συγκεντρωτικά ισοζύγια, μητρώα δεσμεύσεων, μηνιαία δελτία ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, λοιπά παραστατικά),

- την ακρίβεια των πιστωτικών υπολοίπων που εμφανίζουν τα βιβλία της εταιρείας με ημερομηνία 31.08.2017, δέκα (10) μεγαλύτερων προμηθευτών μέσω αποστολής επιστολών προς αυτούς, για επιβεβαίωση των ποσών αυτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, η ομάδα ελέγχου κατέληξε σε συμπεράσματα – ευρήματα και έκανε συστάσεις, τα οποία εκτίθενται στις κατηγορίες των επόμενων ενοτήτων της παρούσας έκθεσης.

3.1 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με την 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπ. Οικ. (ΦΕΚ Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια (ΦΕΚ Β', 2195), για τους Λοιπούς (πλην της Κεντρικής Διοίκησης) Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ορίζονται, οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, μετά από πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή ορίζεται στην αρ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γ.Λ.Κ., οι οποίες:

α) Είτε έχουν καταχωρισθεί στο μητρώο δεσμεύσεων (του φορέα) και έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του Γ.Λ.Κ., στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας,

β) είτε έχουν καταχωρισθεί στις δύο επιπλέον γραμμές του e-portal «Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων» και «Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού», στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων στο Γ.Λ.Κ. μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016, τη 2/22717/0094/9-3-2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τις 2/100018/0026/30-12-2016, 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 και 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-2012 εγκυκλίου του Γ.Λ.Κ.

Αναφορικά με την εξέταση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας προς τρίτους, η Ομάδα Ελέγχου κατέγραψε τους πίνακες ενηλικίωσης των υπολοίπων των λογαριασμών υποχρεώσεων της σύνοψης του Πίνακα Μ.Δ. που υποβάλει ο φορέας μηνιαίως στο Γ.Λ.Κ. για τη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017, καθώς και την εξέλιξη της πορείας τους ανά μήνα για την ίδια χρονική περίοδο και διαπίστωσε τα παρακάτω:

3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση

Η ενηλικίωση των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στη σύνοψη του Πίνακα Μ.Δ., απεικονίζονται στον παρακάτω Πίνακα 2. Η σύνταξη της μηνιαίας σύνοψης του Πίνακα στοιχείων Μ.Δ., που υποχρεούται να αποστείλει η Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε στο Γ.Λ.Κ., γίνεται χειροκίνητα, με τη χρήση υπολογιστικών φύλλων excel, χωρίς να υπάρχει αυτόματη εξαγωγή πληροφοριών από το λογισμικό πρόγραμμα SAP που τηρεί η εταιρεία, σχετικά με τις ακριβείς ημερομηνίες υποχρέωσης εξόφλησης των τιμολογίων και των λοιπών υποχρεώσεων της προς φορείς εντός και εκτός γενικής κυβέρνησης. Συνεπώς, η χρονολογική ωρίμανση όλων των εκκρεμών υποχρεώσεων υπολογίζεται κατά προσέγγιση και δεν είναι ακριβής.

Πίνακας 2

	Εκκρεμείς Οφειλές Γεν. Κυβ. (1-30 ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς τρίτους (1-30ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Γεν. Κυβ. (31-60ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους (31-60 ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Γεν. Κυβ. (61-90ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους (61-90 ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Γεν. Κυβ. (>90 ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους (>90 ημ)	ΣΥΝΟΛΟ
12/2016	51.722.921	3.626.635,94	110.488.662	11.058.120	65.306.858	8.034.739,96	659.662.144,00	22.742.936,00	932.643.016,90
8/2017	1.950.528,98	182.544,00	2.749.556,00	3.346.606,02	6.352.747,00	9.857.433,00	125.346.747,00	30.747.893,00	180.534.055,00

Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων, όπως απεικονίζονται στη σύνοψη του Μ.Δ. της επιχείρησης κατά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.08.2017, καθώς και κατά την 31.12.2017, προέκυψαν τα παρακάτω (Πίνακας 3):

Πίνακας 3

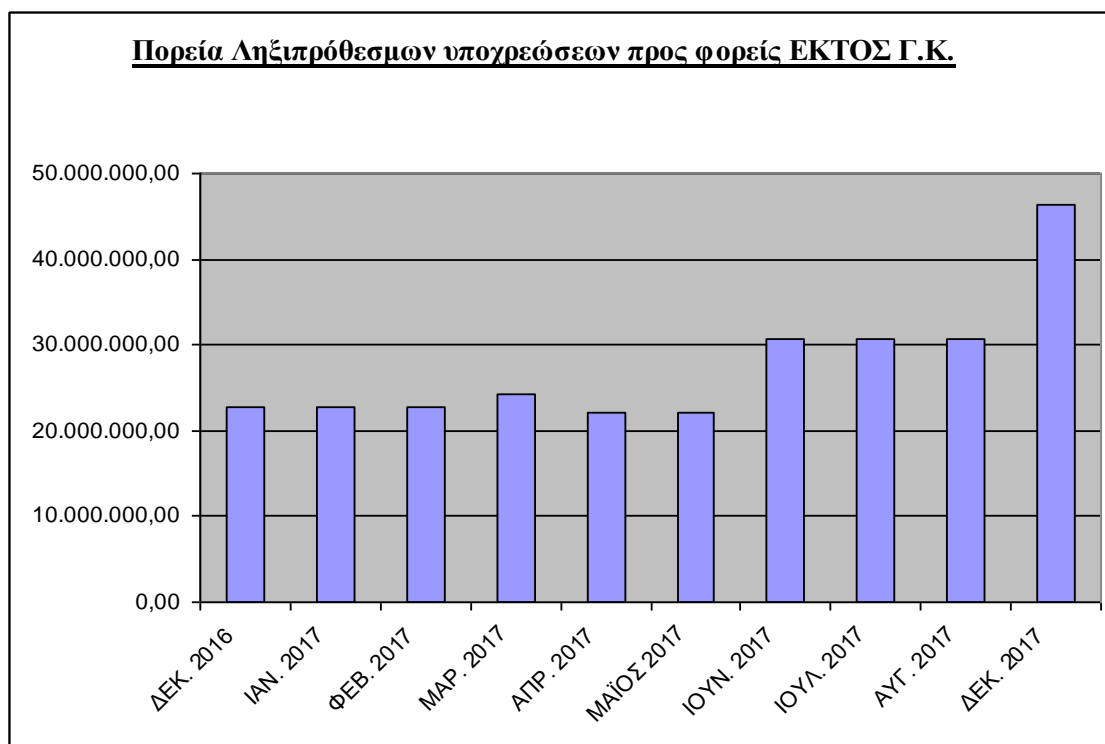
Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.	
ΜΗΝΕΣ	ΦΟΡΕΙΣ
	ΕΚΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης - Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (άνω των 90 ημερών)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016	22.742.936,00
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017	22.742.936,00
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017	22.742.936,00
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017	24.349.883,00
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017	22.144.673,00

ΜΑΪΟΣ 2017	22.144.673,00
ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	30.747.893,00
ΙΟΥΛΙΟΣ 2017	30.747.893,00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017	30.747.893,00
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017	46.341.423,19

Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης ανήλθαν κατά την 31.12.2016 σε ποσό ευρώ 22.742.936,00, ενώ κατά την 31.08.2017 σε ποσό ευρώ 30.747.893,00. Κατά τους πρώτους 3 μήνες (Δεκέμβριος 2016 – Φεβρουάριος 2017) δεν παρατηρείται σχεδόν καμία μεταβολή, τον επόμενο μήνα (Μάρτιος 2017) σημειώνεται αύξηση της τάξεως του 7,07% σε σχέση με το Φεβρουάριο 2017, για τους επόμενους 2 μήνες (Απρίλιος 2017 – Μάιος 2017) σημειώνεται μείωση κατά -9,06% σε σχέση με το Μάρτιο 2017 και για τους 3 τελευταίους μήνες (Ιούνιος 2017 – Αύγουστος 2017) παρατηρείται αύξηση κατά 38,85% σε σχέση με το Μάιο 2017. Τέλος, κατά τον Δεκέμβριο 2017 σημειώθηκε μεγάλη αύξηση κατά 50,7% σε σχέση με τον Αύγουστο 2017.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μηνιαία εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους για τη χρονική περίοδο από 31.12.2016-31.08.2017, καθώς και το ύψος αυτών κατά την 31.12.2017.

Διάγραμμα

Περαιτέρω, από την επισκόπηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους άνω των 90 ημερών διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

α) Η συνολική οφειλή της «Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.» προς τη Δ.Ε.Η., η οποία έχει καταχωρισθεί στο λογ. 50.00, κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία, ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 13 εκ. περίπου. Ωστόσο, η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης του μεγαλύτερου μέρους της ως άνω οφειλής, ήτοι ποσού ευρώ 11,5 εκ. περίπου, έχει ήδη παρέλθει από τις αρχές του τρέχοντος έτους 2017. Εντούτοις, προσκομίστηκε στην Ομάδα Ελέγχου φύλλο υπολογισμού excel, που τηρήθηκε από αρμόδιους υπαλλήλους της εταιρείας κατά τη σύνταξη της μηνιαίας σύνοψης του Πίνακα στοιχείων Μ.Δ. της 31.08.2017, σύμφωνα με το οποίο, αναλύονταν τα ποσά των υποχρεώσεων των οικείων λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ. που κατέληγαν στο δηλωθέν ποσό της στήλης (31) «Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους άνω των 90 ημερών» του ως άνω Πίνακα και ειδικότερα αναγραφόταν το ποσό του λογαριασμού του Ε.Γ.Λ.Σ. με αριθ. «50.00» με ονομασία «προμηθευτές εσωτερικού», το οποίο ανερχόταν στο ύψος των ευρώ 8.964.036,04. Από το συνδυασμό των ανωτέρω, προκύπτει εύλογα ότι στο ποσό της στήλης (31) δε συμπεριλαμβάνεται όλο το προαναφερόμενο εκπρόθεσμο ποσό που οφείλει η εταιρεία προς τη Δ.Ε.Η., αλλά ότι αυτό επιμερίζεται στις στήλες (29) «Εκκρεμείς οφειλές προς τρίτους από 61 έως 90 ημέρες» και (27) «Εκκρεμείς οφειλές προς τρίτους από 31 έως 60 ημέρες».

β) Συμπεριλαμβάνεται οφειλή προς την Εθνική Ασφαλιστική, η οποία παραμένει ανεξόφλητη τουλάχιστον από την 31.12.2016, ήτοι για χρονικό διάστημα μεγαλύτερου των 180 ημερών.

γ) Μέρος των υποχρεώσεων προς προμηθευτές, ποσού ευρώ 6.102.911,30, το οποίο αφορά σε οφειλές προς 429 προμηθευτές, παραμένει ακίνητο για το χρονικό διάστημα 1.1.2017 έως 31.08.2017, ήτοι για χρονικό διάστημα μεγαλύτερου των 180 ημερών.

δ) Ποσό ευρώ 11,5 εκ., το οποίο αφορά σε δάνειο Τ BANK που δεν εξυπηρετείται για χρονικό διάστημα άνω των 90 ημερών.

ε) Ποσό ευρώ 2,4 εκ., το οποίο αφορά σε αποζημιώσεις προσωπικού από οφειλές μη ληφθείσας κανονικής αδείας, το οποίο παραμένει ακίνητο από 1.1.2015, ήτοι για χρονικό διάστημα άνω του ενός (1) έτους.

Συνεπώς, κατόπιν των προαναφερομένων προκύπτει ότι ποσοστό 63,75% του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης κατά την 31.08.2017 παραμένει ανεξόφλητο τουλάχιστον από την 1.1.2017.

Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης που δηλώνονται στη σύνοψη του Μ.Δ κατά την 31.12.2016 θα έπρεπε να ανέρχονται σε ποσό ευρώ 32.004.752,66, καθώς θα έπρεπε να προστεθεί στο δηλωθέν ποσό του Μ.Δ. το ποσό των ευρώ 9.261.816,66, το οποίο αφορά σε ακίνητα υπόλοιπα λογαριασμού 50.00 τουλάχιστον από 01.01.2016 συμπεριλαμβανομένου και του υπολοίπου του λογαριασμού της ΔΕΗ όπως αναφέρεται παραπάνω (παρατήρηση α).

Αντίστοιχα, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης που δηλώνονται στη σύνοψη του Μ.Δ κατά την 31.08.2017 θα έπρεπε να ανέρχονται σε ποσό ευρώ 40.142.028,45, καθώς θα έπρεπε να προστεθεί στο δηλωθέν ποσό του Μ.Δ.: i) το ποσό των ευρώ 8.661.868,36, το οποίο αφορά σε ακίνητα υπόλοιπα λογαριασμού 50.00 τουλάχιστον από 01.01.2017 συμπεριλαμβανομένου και του υπολοίπου του λογαριασμού της ΔΕΗ όπως αναφέρεται παραπάνω (παρατήρηση α) και ii) το ποσό των ευρώ 2.151.779,64, το οποίο αφορά σε πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού 50.01, τα οποία μένουν ακίνητα τουλάχιστον από 01.01.2017. Τέλος, στο παραπάνω ποσό θα έπρεπε να αφαιρεθεί ποσό ευρώ 1.419.512,55, το οποίο αφορά σε υποχρέωση προς το Δήμο Ελευσίνας και θα έπρεπε να συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης.

3.1.2 Κατηγορίες Πιστωτών

Από την περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων του Πίνακα 3, προκύπτει ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους άνω των 90 ημερών κατά την 31.08.2017 βάσει των στοιχείων της σύνοψης του Μ.Δ., ανέρχονται σε ποσό ευρώ 30.747.893 και επιμερίζονται, βάσει εκτιμήσεων της ομάδας ελέγχου, στις κατηγορίες που παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 4.

Πίνακας 4

Κατηγορίες	Ληξιπρόθεσμες οφειλές (> 90 ημερών) προς τρίτους
Εργαζόμενοι	3.210.817,36
Ιδιώτες	66.640,25
ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	1.419.512,55
ΔΕΗ	2.861.124,74
Λοιπές εταιρείες Κοινής Ωφέλειας	0,00
Εταιρείες Ιδιωτικού Τομέα Εσωτερικού	18.933.470,16
Εταιρείες Ιδιωτικού Τομέα Εξωτερικού (προκ/λες)	4.256.327,94
Σύνολο	30.747.893,00

Από τη διερεύνηση του Ισοζυγίου προμηθευτών της 31.8.2017 (λογαριασμός 50), διαπιστώθηκε ότι οι υποχρεώσεις προς 10 προμηθευτές, όπως αναφέρονται στον Πίνακα 5, καταλαμβάνουν το 92,97% του συνόλου των υποχρεώσεων προς προμηθευτές εκ του οποίου 67,15% αφορά σε οφειλές προς Δ.Ε.Η. Όπως έχει ήδη προαναφερθεί (βλ. Ενότητα 3.1.1), η οφειλή προς τη Δ.Ε.Η. δεν έχει συμπεριληφθεί στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών παρόλο που από τα βιβλία προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής (11,5 εκ. περίπου ευρώ) προέρχεται, τουλάχιστον, από 31.12.2016.

Πίνακας 5

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΟΦΕΙΛΗΣ 31.08.2017
ΔΕΗ	13.465.854,87
ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ	1.788.375,37
ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ	1.711.582,07
ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	1.419.512,55
SONAK ΑΕΒΕ-GRM 11	864.575,84
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦ ΣΥΜΒ 32	243.593,25
SONAK ΑΕΒΕ-GRM 7	182.925,45
ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ ΠΥΡΟΣ	179.195,77
SAP HELLAS A.E	100.681,17
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	95.630,64
ΣΥΝΟΛΟ	20.051.926,98

Για τις λογιστικές καταχωρίσεις των κινήσεων που εμφανίζονται στις καρτέλες των 10 ως άνω μεγαλύτερων προμηθευτών (εσωτερικού και εξωτερικού), επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη παραστατικών και τα καταθετήρια πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν μέσω τράπεζας για το χρονικό διάστημα 1.1.2017 -31.8.2017.

Η ομάδα ελέγχου κατά τη διενέργεια του ελέγχου προέβη στην αποστολή επιστολών προς τους δέκα (10) μεγαλύτερους προμηθευτές για την επιβεβαίωση των υπολοίπων τους (βλ. Παράρτημα 7.4).

3.1.3 Τόκοι – χρηματικές ποινές

Από τις αναρτημένες στο διαδίκτυο οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, προκύπτει ότι έχουν ασκηθεί αγωγές κατά της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. από τρίτους συνολικού ποσού ευρώ 61 εκ. ευρώ περίπου. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται και

ποσά αγωγών που έχουν ήδη κατατεθεί από συνταξιούχους πρώην εργαζόμενους και διεκδικούν ασφαλιστικές αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης.

Η ομάδα ελέγχου, απέστειλε αίτημα προς το νομικό σύμβουλο της εταιρείας προκειμένου να καταγράψει όλες τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε και την εκτίμησή του για την έκβασή τους από την απάντηση του οποίου προέκυψε ότι το ποσό των ευρώ 130.537,66 θα επιβαρύνει τον φορέα βάσει προσωρινών εκτελεστών αποφάσεων, ενώ δεν παρέχεται εκτίμηση για την έκβαση των καταγεγραμμένων υποθέσεων.

3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής

Στον παρακάτω Πίνακα 6 εμφανίζονται οι πληρωμές των υποχρεώσεων και οι νέες οφειλές που έχουν δημιουργηθεί στην περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

Πίνακας 6

ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2016	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΜΕΤ/ΡΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟ ΛΟΓ/ΣΜΟ	ΝΕΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/8/2017
Φ. εκτός Γ.Κ.	Προκαταβολές πελατών εξωτερικού (30.05.01)	4.478.507,94	-222.180,00	0,00	1.720.350,00	5.976.677,94
	Προμηθευτές Εσωτερικού (50.00)	21.643.215,26	-9.022.565,61	0,00	8.009.619,41	20.630.269,06
	Προμηθευτές Παρακρατημένες εγγυήσεις (50.06)	17.653,84	0,00	0,00	0,00	17.653,84
	Τράπεζες - Λογ/σμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (52)	11.548.274,42	0,00	0,00	0,00	11.548.274,42
	Οφειλόμενες Αμοιβές προσωπικού πληρωτέες (53.00) & (53.03)	3.214.139,50	-51.812,80	0,00	47.764,92	3.210.091,62
	Δικαιούχοι Αμοιβών (53.08)	35.119,18	-175.663,23	0,00	149.480,10	8.936,05
	Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων (53.09)	15.154,64	0,00	0,00	0,00	15.154,64
	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (53.98) 53.16)	3.375.865,39	-505.649,59	0,00	24.541,96	2.827.715,10
	Σύνολο (Φ. εκτός Γ.Κ.)	44.327.930,17	-9.977.871,23	0,00	9.951.756,39	44.234.772,67

Από τον παραπάνω Πίνακα 6 προκύπτει ότι οι πληρωμές που πραγματοποιηθήκαν για εξόφληση υποχρεώσεων προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης ανήλθαν σε ποσό ευρώ 9.977.871,23, ενώ οι νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν προς **Φ. εκτός Γ.Κ.** ανήλθαν σε ποσό ευρώ 9.951.756,39, σύμφωνα με τις κινήσεις που αποτυπώνονται στα Ισοζύγια που τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου και όχι από τις κινήσεις που εμφανίζονται στα αναλυτικά καθολικά των επιμέρους λογαριασμών.

Σχετικά με τη διαδικασία των πληρωμών που διενεργεί η εταιρεία, για την εξόφληση υποχρεώσεών της, σημειώνουμε τα εξής:

α) Δεν υπάρχει αντιστοίχιση των πραγματοποιηθεισών πληρωμών με τα σχετικά τιμολόγια.

β) Η Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 1, 2 και 3 του ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112, Α'), δεν αναρτά στο διαδίκτυο (Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ) τα στοιχεία των πληρωμών που πραγματοποιούνται για κάθε επιμέρους δαπάνη του φορέα.

γ) Η εταιρεία δεν είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες για τα ανεξόφλητα υπόλοιπα ποσά ανά τιμολόγιο προμηθευτή, διότι δεν παρακολουθεί τις υλοποιούμενες τμηματικές πληρωμές των τιμολογίων (σχετική παρατήρηση και εσωτερικού ελεγκτή της εταιρείας).

δ) Δεν έγινε απ' ευθείας επιβεβαίωση των υπολοίπων των προμηθευτών μέσω επιστολών που απέστειλαν οι εξωτερικοί ελεγκτές-λογιστές με ημερομηνία 31.12.2016.

ε) Η εταιρεία αδυνατεί να καλύψει μεγαλύτερες οφειλές από αυτές που έχει δημιουργήσει μέσα στην περίοδο 1.1.2017 έως 31.08.2017.

Κατόπιν των ανωτέρω, η ομάδα ελέγχου διαπίστωσε ότι η εταιρεία, δεν τηρεί την αρχή της FIFO (First in - First out) κατά τη διαδικασία πληρωμής των υποχρεώσεών της, αφού προσπαθεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της χωρίς να εξοφλεί τις ήδη ληξιπρόθεσμες οφειλές της (κάλυψη οφειλών παρούσας περιόδου).

Τέλος, επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη παραστατικών και τα καταθετήρια πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν μέσω τράπεζας, για λογιστικές εγγραφές που εμφανίζονταν στους λογαριασμούς «Προμηθευτές» (50) κατά την περίοδο 01.01.2017 έως 31.08.2017, συνολικών χρεώσεων ποσού ευρώ 7.855.606,52 και συνολικών πιστώσεων ποσού ευρώ 6.156.156,59.

3.1.5 Νομική εγκυρότητα

Η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να τηρεί το **διπλογραφικό σύστημα** και να καταγράφει όλες τις συναλλαγές της βάσει νόμιμων παραστατικών. Επιπλέον, ακολουθεί την **αρχή του δεδουλευμένου**, η οποία επιτάσσει την αναγνώριση των επιπτώσεων των συναλλαγών και γεγονότων της οντότητας και τη συμπερίληψή τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο χρόνο που προκύπτουν κι όχι στο χρόνο που διακανονίζονται ταμειακά. Τα στοιχεία που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. αντλούνται από τα αντίστοιχα βιβλία της εταιρείας.

3.1.6 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις

Η Ομάδα Ελέγχου, κατόπιν ανάλυσης των στοιχείων των βιβλίων της εταιρείας, διαπίστωσε ότι στη στήλη (31) «Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους >90 ημερών» του συνοπτικού Πίνακα του Μ.Δ. της 31.08.2017, δε δηλώνονται εξαιτίας συμψηφισμού, επιμέρους πιστωτικά υπόλοιπα λογαριασμού προμηθευτών εξωτερικού, ύψους ποσού ευρώ 2.151.779,64 που παραμένουν ανεξόφλητα τουλάχιστον από 31.12.2016.

3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η εταιρεία δεν έχει συμπληρώσει έντυπο Ε1 "Κατάσταση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους", τουλάχιστον στα έτη 2016 και 2017, προκειμένου να υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της και να λάβει χρήματα από το πρόγραμμα απορρόφησης κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (European Stability Mechanism –ESM) (σχετ. η υπ' αριθ. 2/57103/ΔΠΓΚ/29.06.2016 Υ.Α. Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών - Φ.Ε.Κ. 1932, Β').

Από την κίνηση που εμφανίζει η καρτέλα του λογαριασμού «Επιχορήγηση Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» (74.03.04) κατά την περίοδο 01.01.2016 - 31.12.2016, διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία έχει λάβει έκτακτη επιχορήγηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (εκτός προγράμματος ESM) στο χρονικό διάστημα 15.06.2016 - 29.07.2016, συνολικού ποσού ευρώ 5.008.040, για την πληρωμή εξόδων μισθοδοσίας. Από την κίνηση της καρτέλας του ως άνω λογαριασμού για το χρονικό διάστημα από 01.01.2017 μέχρι και 31.08.2017, προκύπτει ότι η εταιρεία δεν έχει λάβει καμία άλλη κρατική επιχορήγηση.

3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς

Αναφορικά με τον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος αναφορών διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (ΦΕΚ 145, Α') ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι φορείς γενικής κυβέρνησης υποχρεούνται να καταγράφουν και να τηρούν σε ιδιαίτερο βιβλίο ή μηχανογραφικά τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση τους προς τρίτους. Το σύνολο των καταγεγραμμένων αυτών υποχρεώσεων αποτελεί το Μ.Δ. του κάθε φορέα και τηρείται από την οικονομική του Υπηρεσία με ευθύνη του προϊσταμένου του. Επιπλέον, στην εγκύκλιο οικ. 2/98253/0094/30.12.2011 του ΓΛΚ ορίζεται ότι: «Τα νομικά πρόσωπα φορείς της γενικής κυβέρνησης των οποίων τα λογιστικά και πληροφοριακά συστήματα εξασφαλίζουν τη δέσμευση πιστώσεων του προϋπολογισμού τους με την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης και παρέχουν τις πληροφορίες για την εξέλιξη των υποχρεώσεων αυτών μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους, όπως περιγράφονται στην εγκύκλιό μας αριθμ. 2/91118/0026/29/12/2010, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθούν τον τύπο του μητρώου που περιγράφεται στην παραπάνω εγκύκλιό μας.». Συνεπώς, με δεδομένο ότι ο φορέας δεν εξασφαλίζει από το πληροφοριακό λογιστικό του σύστημα την απαραίτητη δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού για κάθε πραγματοποιηθείσα δαπάνη, είναι υποχρεωμένος να τηρεί αναλυτικό βιβλίο μητρώου δεσμεύσεων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314, Α') οι δημόσιες επιχειρήσεις υποχρεούνται στην κατάρτιση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και στην οργάνωση υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου διαπιστώθηκε ότι στην Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. υπάρχει Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΦΕΚ 314, Τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ./06.02.2017) και καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία έθεσε υπόψη της ομάδα ελέγχου σχετική έκθεση για την πληρωμή των υποχρεώσεων.

Κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε από την ομάδα ελέγχου επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών του φορέα, ο οποίος είναι ενταγμένος στο Μητρώο Φορέων της γενικής κυβέρνησης της ΕΛ.ΣΤΑΤ., διαπιστώθηκε η μη τήρηση του σχετικού

Μ.Δ. παρά μόνο η σύνταξη περιληπτικού πίνακα των απλήρωτων υποχρεώσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών του.

Επιπλέον, η εταιρεία συντάσσει τη μηνιαία σύνοψη του Πίνακα στοιχείων Μ.Δ., που υποχρεούται να αποστείλει στο Γ.Λ.Κ., χειροκίνητα, με τη χρήση υπολογιστικών φύλλων excel, χωρίς χρήση αυτόματης εξαγωγής πληροφοριών από το λογισμικό πρόγραμμα SAP που τηρεί (βλ. και ενότητα 3.1.1).

3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς

Για τη συμφωνία των συστημάτων αναφοράς, η ομάδα ελέγχου συνέκρινε τις **συνολικές υποχρεώσεις** της εταιρείας όπως εμφανίζονται στα βιβλία της σε σχέση με αυτά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ., καθόσον ήταν αδύνατη η αυτόματη εξαγωγή της χρονολογικής τους ωρίμανσης από τα βιβλία. Κατόπιν περαιτέρω ελέγχου η ομάδα κατέληξε σε μια εκτίμηση του ποσού των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους άνω των 90 ημερών όπως παρατίθενται στην ενότητα 3.1.1.

Από τα βιβλία της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 προέκυψε ο κατωτέρω Πίνακας 9 σχετικά με το σύνολο των υποχρεώσεών της.

Πίνακας 9

Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.			
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		31/12/2016	31/8/2017
Φ. εκτός Γ.Κ.	Προκαταβολές πελατών εξωτερικού (30.05.01)	4.478.507,94	5.976.677,94
	Προμηθευτές Εσωτερικού (50.00)	21.643.215,26	20.630.269,06
	Προμηθευτές - παρακρατημένες εγγυήσεις (50.06)	17.653,84	17.653,84
	Τράπεζες - Λογ/σμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (52)	11.548.274,42	11.548.274,42
	Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες (53.00)	782.194,12	780.778,74
	Οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού (53.03)	2.431.945,38	2.429.312,88
	Δικαιούχοι αμοιβών (53.08)	35.119,18	8.836,05
	Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων (53.09)	15.154,64	15.154,64
	Μέτοχοι - Αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεων (53.16)	114,37	114,37
	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε δρχ. (53.98)	3.375.751,02	2.827.700,73
Σύνολο (Φ. εκτός Γ.Κ.)		44.327.930,17	44.234.772,67

Από το Μ.Δ. της εταιρείας προέκυψε ότι το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων σε φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης ανέρχεται σε ποσό ευρώ 45.462.431,90 κατά την **31.12.2016** και σε ποσό ευρώ 44.134.476,02 κατά την **31.08.2017**.

Από τη σύγκριση των ποσών των συνολικών υποχρεώσεων της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 μεταξύ του Μ.Δ. και των βιβλίων της, προέκυψαν τα εξής:

Αναφορικά με το **σύνολο των υποχρεώσεων** της εταιρείας προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης κατά την **31.12.2016**, το Μ.Δ. παρουσιάζει διαφορά ποσού ευρώ 1.134.501,73, επί πλείστον σε σύγκριση με τα βιβλία, η οποία οφείλεται, σε λογιστικές εγγραφές που καταχωρίστηκαν στα βιβλία της εταιρείας μετά την ημερομηνία σύνταξης του συνοπτικού πίνακα του Μ.Δ.

Κατά την **31.08.2017**, το Μ.Δ. παρουσιάζει διαφορά ως προς τις **συνολικές υποχρεώσεις** προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης, ποσού ευρώ 100.296,65, επί έλαττον σε σύγκριση με τα βιβλία της εταιρείας, η οποία επίσης οφείλεται σε λογιστικές εγγραφές που καταχωρίστηκαν στα βιβλία της μετά την ημερομηνία σύνταξης του.

Δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστούν οι διαφορές που αναφέρονται ανωτέρω καθόσον, με εξαίρεση κάποιων λογιστικών φύλλων excel, δεν τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου τα Ισοζύγια που χρησιμοποιήθηκαν από τους αρμόδιους της εταιρείας κατά τη σύνταξη των σχετικών συνοπτικών Πινάκων του Μ.Δ., παρά μόνο τα Ισοζύγια της 31.12.2016 και 31.08.2017, όπως αυτά εμφανίζονταν μετά την οριστικοποίηση λογιστικών εγγραφών που καταχωρίστηκαν στο λογιστικό σύστημα σε χρόνο μεταγενέστερο αυτού της σύνταξης των προαναφερόμενων συνοπτικών πινάκων.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα και από τη συσχέτιση των στοιχείων των μηνιαίων συνοπτικών δελτίων του μητρώου δεσμεύσεων και των βιβλίων της εταιρείας, προκύπτει η διάρθρωση του συνοπτικού πίνακα του Μ.Δ., σε επίπεδο λογαριασμών του ενιαίου γενικού λογιστικού σχεδίου λογιστικής, όπως εμφανίζεται στον κατωτέρω *Πίνακα 10*:

Πίνακας 10

ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	31/12/2016	31/08/2017
ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	Ποσά (€)	Ποσά (€)
ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ 30.05.01	4,478,507.94	5,976,677.94
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 50.00 και 50.01	21,643,215.26	20,630,269.06
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΜΕΝΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ 50.06	17,653.84	17,653.84
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ 52.00	11,548,274.42	11,548,274.42
ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 53.00 και 53.03	3,214,139.50	3,210,091.62
ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	4,560,640.94	2,751,509.14
ΣΥΝΟΛΟ Φ. ΕΚΤΟΣ Γ.Κ	45,462,431.90	44,134,476.02

Τέλος, από τη συσχέτιση των συνοπτικών μηνιαίων δελτίων του Μ.Δ. και του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, έτους 2017, προκύπτει ότι στη στήλη (4) "εγκεκριμένη πίστωση", αναγράφεται το ποσό των προϋπολογισθέντων εξόδων της εκάστοτε τρέχουσας χρήσης, ήτοι ποσό ευρώ 38.922.047 για το έτος 2016 και ποσό ευρώ 61.495.800 για το έτος 2017. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω του Μ.Δ., στο οποίο καταγράφεται η ενηλικίωση των συνολικών υποχρεώσεων, δεν είναι δυνατή λόγω του γεγονότος ότι η εταιρεία τηρεί το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα των δεδουλευμένων εσόδων - εξόδων (accrual basis accounting), σύμφωνα με το οποίο, μεταξύ άλλων, ο χρόνος πραγματοποίησης των εξόδων αποδεδειγμένα από το χρόνο της πληρωμής τους. Κατά συνέπεια, η έννοια του εξόδου και της υποχρέωσης δεν ταυτίζεται όπως συμβαίνει στο απλογραφικό λογιστικό σύστημα και δεν είναι εφικτή η μεταξύ τους σύγκριση (βλ. ενότητα 3.1.5).

3.4 Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας, διαπιστώθηκε ότι παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τις υπάρχουσες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι η ικανότητα της εταιρείας να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χρησιμοποιώντας στοιχεία του ενεργητικού που μπορούν να μετατραπούν σε μετρητά, εντός της περιόδου λήξης των υποχρεώσεων, είναι μικρή όπως προκύπτει και από τον υπολογισμό του δείκτη γενικής ρευστότητας κατά την 31.12.2016, ο οποίος είναι 0,87 ήτοι <1. Περαιτέρω, η εταιρεία αδυνατεί να ανταποκριθεί και στις τρέχουσες υποχρεώσεις της χρησιμοποιώντας τα άμεσα ρευστά

διαθέσιμα της, αφού ο δείκτης άμεσης ρευστότητας, κατά την 31.12.2016, είναι μόλις 0,15. Ειδικότερα:

α) Από την επισκόπηση των διαθέσιμων υπόλοιπων της εταιρείας στις 31.12.2016 και 31.08.2017, προκύπτουν τα εξής: Τα διαθέσιμα της επιχείρησης (λογαριασμός 38) στις 31.12.2016, ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 758.583, ενώ κατά την 31.08.2017, ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 4.373.175,86. Η αύξηση στα διαθέσιμα οφείλεται σε πώληση ακινήτου ιδιοκτησίας της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. προς την εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.», που έλαβε χώρα στις 30.04.2017, έναντι ποσού ευρώ 25.690.000,00, από το οποίο έχει εισπραχθεί, μέχρι και την 31.08.2017, ποσό ευρώ 18.733.371,50. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων αυτών χρησιμοποιήθηκε για χρηματοδότηση της τρέχουσας δραστηριότητας της εταιρείας και όχι για εξόφληση παλαιών και δη ληξιπρόθεσμων οφειλών της προς τρίτους.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία έχει λάβει δάνεια μακροπρόθεσμης διάρκειας συνολικού ποσού ευρώ 271.248.729,27 με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, από τα οποία, η ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης για ποσό ευρώ 48.725.423,97, λήγει εντός του έτους 2017. Μέχρι την 31.08.2017 είχε καταστεί ληξιπρόθεσμο και είχε καταπέσει ποσό ευρώ 24.362.755,49, επί του οποίου είχαν καταλογιστεί και τόκοι ποσού ευρώ 7.737.392,49. Επιπλέον, η εταιρεία έχει λάβει δάνεια από την T-Bank, χωρίς την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, ποσού ευρώ 11,4 εκ., το οποίο έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο στο σύνολό του. Για την εξασφάλιση των τραπεζικών δανείων και πιστώσεων υπάρχουν εγγεγραμμένες προσημειώσεις υποθηκών ή υποθήκες επί των ακινήτων της εταιρείας ύψους ποσού ευρώ 21,1 εκ.

Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η εταιρεία αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας καθόσον έχει ήδη αναλώσει τόσο τα αναληφθέντα δάνειά της όσο και το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων της από την πώληση του ακινήτου.

β) i. Από την επισκόπηση του **εγκεκριμένου Προϋπολογισμού 2016** προκύπτουν τα παρακάτω:

Προϋπολογισθέντα έσοδα 2016	Ποσά σε ευρώ
-Πωλήσεις	39.232.188
-Έσοδα τόκων	123.404
Σύνολο (1)	39.355.592

Προϋπολογισθέντα έξοδα 2016	Ποσά σε ευρώ
-Αμοιβές προσωπικού	14.192.840
-Αμοιβές και έξοδα τρίτων	3.114.708
-Παροχές τρίτων	2.192.628
-Φόροι	3.465.900
-Λοιπά έξοδα	1.514.514
-Αγορές χρήσης	14.441.457
Σύνολο (2)	38.922.047
Αποτέλεσμα (1) – (2) Πλεόνασμα (+)	443.546

Από τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας έτους 2016, προκύπτει ότι το σύνολο του κύκλου εργασιών της ανήλθε μόλις σε ποσό ευρώ 8.236.697. Η κατά ποσό ευρώ 31 εκ. περίπου αυξημένη πρόβλεψη πωλήσεων για το έτος 2016 οφείλεται, κατά δήλωση των αρμοδίων, σε συμβόλαια παραγγελιών, η προθεσμία εκτέλεσης των οποίων αναμενόταν εντός του έτους 2016, χωρίς όμως τελικά να ολοκληρωθεί η παραγωγή τους και να γίνει η παράδοση των σχετικών προϊόντων λόγω και της σημαντικής μείωσης του προσωπικού που προέβλεπε και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της εταιρείας (βλ. παράρτημα 7.3). Κατά την 31.12.2016 η παραγωγή σε εξέλιξη ανέρχεται σε ποσό ευρώ 30,3 εκ. περίπου.

ii. Από την επισκόπηση του εγκεκριμένου **Προϋπολογισμού 2017** προκύπτουν τα παρακάτω:

Προϋπολογισθέντα έσοδα 2017	Ποσά σε ευρώ
-Πωλήσεις	48.788.275
-Λοιπά έσοδα	2.800.000
-Τόκοι από καταπτώσεις εγγυήσεων που έχουν διαγραφεί	14.350.000
-Χρεολύσια που έχουν διαγραφεί	51.650.000
Σύνολο (1)	117.588.275
Προϋπολογισθέντα έξοδα 2017	Ποσά σε ευρώ
-Αμοιβές προσωπικού	13.297.024

-Τόκοι	14.350.000
-Δαπάνες για επενδύσεις	250.000
-Λοιπά έξοδα	33.598.776
Σύνολο (2)	61.495.800
Αποτέλεσμα (1) – (2) Πλεόνασμα (+)	56.092.476

Από το Ισοζύγιο της 31.08.2017, το άθροισμα των λογαριασμών του κύκλου εργασιών (70 έως 73), ανέρχεται σε ποσό ευρώ 6.899.365,95. Ομοίως, η κατά ποσό ευρώ 40,5 εκ. περίπου αυξημένη πρόβλεψη πωλήσεων για το έτος 2017 οφείλεται, σύμφωνα με δηλώσεις των αρμοδίων, σε συμβόλαια παραγγελιών, η προθεσμία εκτέλεσης των οποίων αναμενόταν ήδη εντός του έτους 2016, χωρίς όμως ακόμη να έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή τους και να έχει γίνει η παράδοση των σχετικών προϊόντων. Κατά την 31.08.2017 η παραγωγή σε εξέλιξη ανέρχεται σε ποσό ευρώ 30,3 εκ. περίπου.

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έτους 2017 εμφανίζεται πλεονασματικός κατά ποσό ευρώ 56.092.476. Εντούτοις, αν αφαιρεθούν η αυξημένη πρόβλεψη πωλήσεων κατά 40,5 εκ., καθώς και η επιχορήγηση για την κάλυψη των τοκοχρεολυσίων ποσού ευρώ 51,65 εκ. που λαμβάνει η Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. τότε ο προϋπολογισμός γίνεται ελλειμματικός κατά ποσό ευρώ 36,06 εκ. Η έλλειψη ρευστότητας οδηγεί στη δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (μισθοδοσία προσωπικού, οφειλές προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία, ΔΕΚΟ, αγορά πρώτων υλών κλπ). Από τον συνδυασμό των παραπάνω προκύπτει ότι, η κάλυψη της ανάγκης της εταιρείας για την αγορά πρώτων υλών θα οδηγούσε στην ολοκλήρωση των υπο εκτέλεση παραγγελιών, οι οποίες με την τιμολόγησή τους θα συνεισέφεραν θετικά στον περιορισμό της συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών. Τέλος, η συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ενέχει κινδύνους για άσκηση αγωγών εναντίον της εταιρείας και περαιτέρω επιβάρυνση αυτής με δικαστικά έξοδα και καταλογισμό τόκων.

γ) Δεν παρακολουθείται μέσω του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος της εταιρείας η εκτέλεση του προϋπολογισμού.

4. Συμπεράσματα

- Η εταιρεία δεν τηρεί αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ. αλλά συντάσσει συνοπτικό Πίνακα Μ.Δ. (βλ. ενότητα 3.3.1).
- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, αφού ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών δηλώνονται ως υποχρεώσεις προς τρίτους < 90 ημερών, καθόσον η σχετική ενημέρωση γίνεται με χειροκίνητο τρόπο (βλ. ενότητα 3.1.1).
- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης άνω των 90 ημερών, αφού συμπεριλαμβάνεται σε αυτά οφειλή προς το Δήμο Ελευσίνας, η οποία αφορά σε υποχρέωση προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης (βλ. ενότητες 3.1.2 & 3.3.2).
- Οι δέκα (10) μεγαλύτεροι προμηθευτές καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των οφειλών προς προμηθευτές και είναι άνω των 90 ημερών (βλ. ενότητα 3.1.2)
- Η ομάδα ελέγχου κατά τη διενέργεια του ελέγχου, προέβη στην αποστολή επιστολών προς τους δέκα (10) μεγαλύτερους προμηθευτές για την επιβεβαίωση των υπολοίπων τους κι έλαβε απάντηση, μέχρι τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, μόνο από δύο (2), οι οποίοι διαφωνούσαν με το υπόλοιπο του φορέα (βλ. ενότητα 3.1.2 & Παράρτημα 7.4).
- Δεν υπάρχει αντιστοίχιση των πραγματοποιηθεισών πληρωμών με τα σχετικά τιμολόγια στο λογιστικό σύστημα SAP της εταιρείας (βλ. ενότητα 3.1.4).
- Κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 1, 2 και 3 του ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112, Α), δεν αναρτώνται στο διαδίκτυο (Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ) τα στοιχεία των πληρωμών που πραγματοποιούνται για κάθε επιμέρους δαπάνη του φορέα (βλ. ενότητα 3.1.4).
- Η εταιρεία δεν είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες για τα ανεξόφλητα υπόλοιπα ποσά ανά τιμολόγιο προμηθευτή, διότι δεν παρακολουθεί τις υλοποιούμενες τμηματικές πληρωμές των τιμολογίων (σχετική παρατήρηση και εσωτερικού ελεγκτή της εταιρείας) (βλ. ενότητα 3.1.4).
- Δε δηλώνονται, εξαιτίας συμψηφισμού, στη στήλη (31) «Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους >90 ημερών» στο συνοπτικό πίνακα του Μ.Δ. της 31.08.2017, πιστωτικά υπόλοιπα λογαριασμού προμηθευτών εξωτερικού (βλ. ενότητα 3.1.6).

- Δεν έχει γίνει απ' ευθείας επιβεβαίωση των υπολοίπων των προμηθευτών μέσω επιστολών που απέστειλαν οι εξωτερικοί ελεγκτές-λογιστές με ημερομηνία 31.12.2016 (βλ. ενότητα 3.1.4).

- Η εταιρεία δεν τηρεί την αρχή της FIFO (First in - First out) κατά τη διαδικασία πληρωμής των υποχρεώσεών της και σύμφωνα με όσα δηλώνουν οι κινήσεις των λογαριασμών υποχρεώσεων προς τρίτους, προσπαθεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της χωρίς να εξοφλεί τις ήδη ληξιπρόθεσμες οφειλές της (βλ. ενότητα 3.1.4).

- Παρουσιάζεται δραματική μείωση στα διαθέσιμα της εταιρείας, καθώς έχουν αναλωθεί για την κάλυψη της δραστηριότητας της ακόμα και τα δάνεια που έχει λάβει, ενώ τα διαθέσιμα της δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της (βλ. ενότητα 3.4).

- Υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων της εταιρείας σχετικά με τους χρόνους παράδοσης των υπό εκτέλεση έργων, καθώς έχει αποχωρήσει μεγάλος αριθμός προσωπικού με υψηλή τεχνογνωσία (βλ. ενότητα 3.4).

- Δε συντάσσεται ρεαλιστικός προϋπολογισμός λόγω π.χ. της υπερεκτίμησης των εσόδων από πωλήσεις (βλ. ενότητα 3.4).

- Είναι αδύνατη η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τα στοιχεία του συνοπτικού Πίνακα του Μ.Δ., λόγω της τήρησης της αρχής του δεδουλευμένου (accrual basis accounting) (βλ. ενότητα 3.4).

- Η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ενέχει κινδύνους για άσκηση αγωγών εναντίον της εταιρείας και περαιτέρω επιβάρυνση αυτής με δικαστικά έξοδα και καταλογισμό τόκων (βλ. ενότητα 3.4).

- Δεν παρακολουθείται η εκτέλεση του προϋπολογισμού από το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα SAP (βλ. ενότητα 3.4).

5. Απάντηση φορέα

Ο φορέας απέστειλε με το Α.Π. 53/10.01.2018 έγγραφο του απάντηση στα ευρήματα της ομάδας ελέγχου, όπως αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα Ευρημάτων (βλ. Παράρτημα 7.7). Συνοπτικά αναφέρεται ότι ο φορέας συντάσσει τον Πίνακα του Μ.Δ. χειροκίνητα, δεν εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις με βάση την παλαιότητα αλλά με βάση την αναγκαιότητα και το επείγον της κάθε περίπτωσης.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην ολοκλήρωση των αναληφθέντων έργων, οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του προσωπικού, σε τεχνικά προβλήματα παραγωγής και σε οικονομική δυσχέρεια. Τέλος, αναφέρεται ότι ο προϋπολογισμός που συντάσσεται είναι ρεαλιστικός με την παραδοχή ότι θα εξασφαλίζεται η ομαλή χρηματοδότηση της παραγωγικής λειτουργίας της εταιρείας.

6. Συστάσεις

Κατόπιν των προεκτεθέντων, η ομάδα ελέγχου προτείνει τη λήψη των παρακάτω μέτρων από τον φορέα προκειμένου να βελτιωθεί η διαδικασία εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του, η αξιοπιστία των στοιχείων που καταγράφονται στα συστήματα τους και η αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ειδικότερα προτείνει:

1. Η εταιρεία να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μητρώου Δεσμεύσεων.
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.
3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.
4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.
5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.
6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.
7. Να γίνεται αντιστοίχιση των πληρωμών με τα τιμολόγια προμηθευτών μέσα από το λογιστικό σύστημα SAP.
8. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

9. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2018

Η Επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου,

Επίτροπος

7. Παράρτημα

7.1. Υποτομέας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.

Πίνακας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.

Φορέας	31/12/2016	31/8/2017	% μετ.	% επί του συνόλου κατηγορίας
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΕ (Ε.Α.Β. Α.Ε.)	81.895.333	83.406.682	2%	18%
ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)	30.896.192	62.366.983	50%	14%
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	49.172.452	49.195.142	0%	11%
ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΕΑΝ)	31.620.636	35.296.941	10%	8%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε. (Ε.Α.Σ.)	22.143.936	30.747.893	28%	7%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.	19.040.751	23.095.594	18%	5%
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ο.Α.Σ.Θ.)	14.708.897	16.853.118	13%	4%
1Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Υ.ΠΕ.) ΑΤΤΙΚΗΣ	1.832.871	13.286.791	86%	3%
ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (Ο.ΣΥ. Α.Ε.)	45.378.253	12.753.860	-256%	3%
ΣΥΝΟΛΑ	296.689.320	327.003.003		71%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	413.974.837	459.104.922		100%

7.2 Νομοθετικό και Κανονιστικό πλαίσιο

- Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, το σχέδιο της οποίας κυρώθηκε με το ν. 4336/2015 (Α', 94) (παράγραφ. Β).

- **ν. 4063/2012 (Α', 71)**, με τον οποίο κυρώθηκε η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25.3.2011 που τροποποίησε το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ.
- **ν. 4270/2014 (Α', 143)** «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα.
- **Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α', 145)**
- **2/57451/ΔΠΓΚ/24.7.2012 Εγκύκλιος του Γ.Λ.Κ.** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων».
- **2/100018/0026/30.12.2016 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών».
- **2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου δεσμεύσεων».
- **ν. 4281/2014 (Α', 160)** «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν.4438/2016(Α', 220).
- **2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων» (Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια (Β', 2195) .
- **2/22717/0094/9.3.2011 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών** «Υποβολή Οικονομικών Στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών...» (Β', 474).
- **2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Στοχοθεσία-Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού- Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β', 2934).
- **ν. 4152/2013 (Α', 107)** «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013».
- **ν. 4444/2016 (Α', 234)** «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017»
- **ν. 3861/2010 (Α', 112)** «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και

αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις».

7.3 Δομή – Οργάνωση και λειτουργία Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Η εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, στο νομό Αττικής, στο Δήμο Δάφνης -Υμηττού, Λεωφόρο Ηλιουπόλεως 1 και έχει ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ.: 131982201000.

Η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της στις 31.12.2016 έχει ως εξής:

<i>ΜΕΤΟΧΟΣ</i>	<i>ΑΕΙΑ (€)</i>	<i>ΠΟΣΟΣΤΟ</i>
Ελληνικό Δημόσιο	1.360.700.237,01	99,93%
Τράπεζα Πειραιώς	851.090,27	0,06%
Ιδιώτες	73.949,11	0,01%
Σύνολο	1.361.625.276,39	100%

Η εταιρεία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.) αποτελεί τη μία εκ των δύο επωφελούμενων εταιρειών που προέκυψαν από τη διάσπαση της εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.». Η δεύτερη είναι η «Ελληνικά Συστήματα Παραγωγής Πολιτικών Προϊόντων Α.Β.Ε.Ε.», η οποία δε θα αποτελέσει αντικείμενο του παρόντος ελέγχου. Η εν λόγω διάσπαση ήταν απόρροια μιας σειράς γεγονότων και διαπραγματεύσεων που ξεκίνησαν από τα μέσα του έτους 2012 όταν η Επιτροπή του Ανταγωνισμού της Ε.Ε. είχε ξεκινήσει προκαταρκτική έρευνα, σχετικά με τη δανειοδότηση της εταιρείας με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, με τις κεφαλαιοποιήσεις χρεών και την επιχορήγηση εκ μέρους του δημοσίου ύψους 10 εκ. ευρώ. Ο έλεγχος αυτός αφορούσε συνολικά ποσά της τάξεως του 1 δις ευρώ για την περίοδο 2004-2011. Το ελληνικό δημόσιο, προκειμένου να διατηρήσει τη συνέχιση της λειτουργίας της εταιρείας, επικαλέστηκε τις προνοιακές διατάξεις του άρθρου 346 της Σ.Λ.Ε.Ε. Τελικά, επικυρώθηκε στη συνεδρίαση της 17.12.2013 του EUROGROUP, πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της εταιρείας, κύριο σημείο του οποίου ήταν, μεταξύ των άλλων, μείωση της δύναμης του προσωπικού της μέσω προγράμματος οικιοθελών αποχωρήσεων, το οποίο και επιτεύχθη. Η διάσπαση έγινε σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του ν. 4237/2014 (ΦΕΚ 36, Α'), των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137, Α'), των άρθρων 88 και 82-86 του κ.ν. 2190/1920 και ολοκληρώθηκε με την υπ' αριθ. 11753/16-9-2014

συμβολαιογραφική πράξη διάσπασης της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Σταυριανού του Χρήστου.

Η οργάνωση, διάρθρωση και οι διαδικασίες λειτουργίας της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. καθορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ 314/6-02-2017/τ. ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) ο οποίος εγκρίθηκε στην υπ' αριθμ. 52/13.12.2016 συνεδρίαση του Δ.Σ. της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.3429/2005 και κυρώθηκε από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

7.4 Επιστολές προς Προμηθευτές

Η ομάδα ελέγχου απέστειλε επιστολές για την επιβεβαίωση των πιστωτικών υπολοίπων (Π.Υ.) στους παρακάτω προμηθευτές, όπως αυτά εμφανίζονταν κατά την 31.08.2017 στα βιβλία του φορέα:

1. ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ & ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ, Π.Υ.
1.788.375,37€ & 1.711.582,07€
2. ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ, Π.Υ. 1.419.512,55€
3. SONAK ΑΕΒΕ GRM 11-7, Π.Υ., 864.575,84€ & 182.925,45€
4. ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒ 32, Π.Υ. 243.593,25€
5. ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ ΠΥΡΟΣ, Π.Υ. 179.195,77
6. SAP HELLAS Α.Ε., Π.Υ. 100.681,17€
7. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, Π.Υ. 95.630,64 €
8. ΕΛΒΟ ΑΒΕ, Π.Υ. 77.336,17 €
9. Ι. Κ. 64.462,56€
10. ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ -ΥΜΗΤΤΟΥ, Π.Υ. 87.485,88€

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης, η ομάδα ελέγχου έχει λάβει απάντηση από δύο (2) μόνο προμηθευτές, τον Δήμο Ελευσίνας και τον Δήμο Δάφνης Υμηττού, οι οποίοι δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα που εμφανίζει η Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. Ειδικότερα, τα υπόλοιπα που εμφανίζουν τα βιβλία των εν λόγω προμηθευτών, ανέρχονται σε ποσό ευρώ 2.372.931,22 και 108.332,91, αντίστοιχα.

7.5 Στοιχεία εκκρεμών υποχρεώσεων προς Φ.Γ.Κ.

Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων, όπως απεικονίζονται στα μηνιαία δελτία που απέστειλε η εταιρεία προς το Υπουργείο Οικονομικών - Γ.Λ.Κ

κατά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.08.2017 και στη σύνοψη του Μητρώου Δεσμεύσεων της επιχείρησης, για το ίδιο χρονικό διάστημα, προέκυψαν τα παρακάτω (Πίνακας 11):

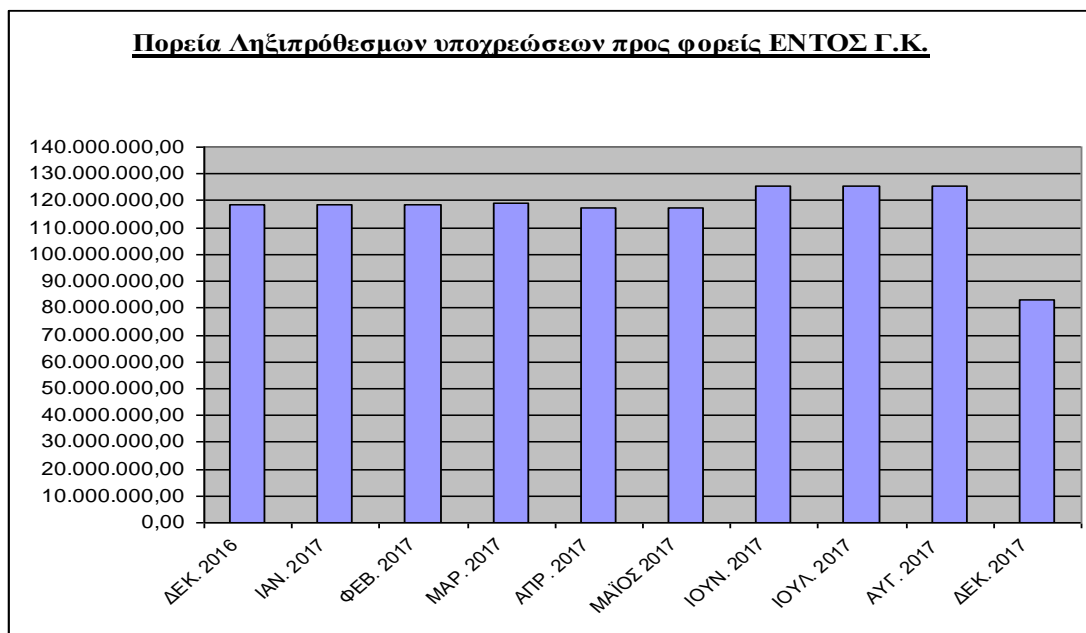
Πίνακας 11

Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.	
ΜΗΝΕΣ	ΦΟΡΕΙΣ
	ΕΝΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης - Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (άνω των 90 ημερών)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016	118.451.561,00
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017	118.451.561,00
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017	118.451.561,00
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017	118.809.358,00
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017	117.569.317,00
ΜΑΪΟΣ 2017	117.569.317,00
ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	125.346.747,00
ΙΟΥΛΙΟΣ 2017	125.346.747,00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017	125.346.747,00
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017	82.862.195,85

Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις **άνω των 90 ημερών** προς **φορείς γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν κατά την 31.12.2016 σε ποσό ευρώ 118.451.561,00, ενώ κατά την 31.08.2017 σε ποσό ευρώ 125.346.747,00. Κατά τους πρώτους 4 μήνες (Δεκέμβριος 2016 – Μάρτιος 2017) δεν παρατηρείται καμία μεταβολή, για τους επόμενους 2 μήνες (Απρίλιος 2017- Μάιος 2017) σημειώνεται μείωση της τάξεως του -1,04% σε σχέση με το μήνα Μάρτιο 2017, ενώ για τους τελευταίους 3 μήνες (Ιούνιος 2017 – Αύγουστος 2017) σημειώνεται αύξηση κατά 6,62% σε σχέση με το Μάιο 2017. Τέλος, σημειώθηκε μείωση της τάξης του -33,89% μεταξύ Αυγούστου 2017 και Δεκεμβρίου 2017.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μηνιαία εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης για τη χρονική περίοδο από 31.12.2016-31.08.2017, καθώς και το ύψος αυτών κατά την 31.12.2017.

Διάγραμμα

Επιπλέον, από τα βιβλία της εταιρείας προέκυψε ο παρακάτω Πίνακας 12, σύμφωνα με τον οποίο, το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε ποσό ευρώ 121.183.642,79 και σε ποσό ευρώ 136.399.579,00 κατά την 31.08.2017.

Πίνακας 12

Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.			
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		31/12/2016	31/08/2017
Φ.Γ.Κ.	Προκαταβολές Ελληνικού Δημοσίου (30.05.02)	34,007,106.91	42,586,152.17
	Ελληνικό Δημόσιο (50.02)	285,297.63	285,297.63
	Νομικά πρόσωπα Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις (50.03)	5,411.79	5,411.79
	Μακρ. Υποχρεώσεις Πληρ. στην επόμενη χρήση (53.17)	48,725,493.27	24,362,755.49
	Ελληνικό Δημόσιο Καταπτώσεις εγγυήσεων (53.54)	1.52	32,100,147.98
	ΟΑΕΔ Πατρών (53.98.01.0081)	1,016.35	1,016.35
	Ειδική εισφορά ΟΑΕΔ Ν. 4002/2011 (53.98.01.0099)	533,150.90	600,193.56
	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (54)	13,910,964.22	11,336,902.05
	Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία (55)	23,715,200.20	24,600,812.46
	Σύνολο (Φ.Γ.Κ.)	121,183,642.79	135,878,689.48

Από το Μητρώο Δεσμεύσεων της εταιρείας προέκυψε ότι το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων σε φορείς εντός γενικής κυβέρνησης ανέρχεται σε ποσό ευρώ

887.180.585,00 κατά την **31.12.2016** και σε ποσό ευρώ 136.399.578,98 κατά την **31.08.2017**.

Από τη σύγκριση των ποσών των συνολικών υποχρεώσεων της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 μεταξύ του Μητρώου Δεσμεύσεων και των βιβλίων της, προέκυψαν τα εξής:

Κατά την **31.12.2016**, οι **συνολικές υποχρεώσεις** προς φορείς **εντός** γενικής κυβέρνησης εμφανίζονται μεγαλύτερες στο Μητρώο Δεσμεύσεων σε σύγκριση με τα βιβλία της εταιρείας, κατά ποσό ευρώ 765.996.942,21. Η διαφορά οφείλεται στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε με κεφαλαιοποίηση βεβαιωμένων οφειλών ελληνικού δημοσίου από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων, ποσού ευρώ 580.491.185,04 (σχετ. Κ.Υ.Α. Μ.Α.Δ.Κ.Α 002050502/2016) και σε διαγραφές προστίμων και προσαυξήσεων από καταπτώσεις εγγυημένων δανείων από το Ελληνικό Δημόσιο, ποσού ευρώ 185.505.757,17, οι λογιστικές εγγραφές των οποίων καταχωρίστηκαν στα βιβλία της εταιρείας σε μεταγενέστερη ημερομηνία αυτής της ενημέρωσης του Μητρώου Δεσμεύσεων.

Κατά την **31.08.2017**, το Μητρώο Δεσμεύσεων παρουσιάζει διαφορά ως προς τις **συνολικές υποχρεώσεις** προς φορείς **εντός** γενικής κυβέρνησης, ποσού ευρώ 520.889,52, επί πλείστον σε σύγκριση με τα βιβλία της εταιρείας, η οποία επίσης οφείλεται σε λογιστικές εγγραφές που καταχωρίστηκαν στα βιβλία της μετά την ημερομηνία σύνταξης του σχετικού Μητρώου Δεσμεύσεων.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα και από τη συσχέτιση των στοιχείων των μηνιαίων συνοπτικών δελτίων του μητρώου δεσμεύσεων και των βιβλίων της εταιρείας, προκύπτει η διάρθρωση του συνοπτικού πίνακα του μητρώου δεσμεύσεων, σε επίπεδο λογαριασμών του ενιαίου γενικού λογιστικού σχεδίου λογιστικής, όπως εμφανίζεται στον κατωτέρω *Πίνακα 13*:

Πίνακας 13

ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	31/12/2016	31/08/2017
	Ποσά (€)	Ποσά (€)
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ 30.05.02	36,203,890.00	42,586,152.17
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, ΝΠΔΔ ΚΛΠ 50.02, 50.03, 53.98.01.0081 & 53.98.01.0099	816,625.27	1,349,880.08
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ΔΑΝΕΙΑ) 53.17	48,725,474.00	24,362,755.49
ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ 53.54	766,182,616.96	32,100,147.98
ΦΟΡΟΙ 54	11,834,724.68	11,382,128.33
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ 55	23,417,254.09	24,618,514.93
ΣΥΝΟΛΟ Φ. ΕΝΤΟΣ Γ.Κ	887,180,585.00	136,399,578.98

Τέλος, στον παρακάτω Πίνακα 14 εμφανίζονται οι πληρωμές των υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης, καθώς και οι νέες οφειλές που έχουν δημιουργηθεί προς αυτούς στη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

Πίνακας 14

ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2016	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟ ΛΟΓ/ΣΜΟ	ΝΕΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/8/2017
Φ.Γ.Κ	Προκαταβολές Ελληνικού Δημοσίου (30.05.02)	34,007,106.91	-2,451,946.28	0.00	11,030,991.54	42,586,152.17
	Ελληνικό Δημόσιο (50.02)	285,297.63	0.00	0.00	0.00	285,297.63
	Νομικά πρόσωπα Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις (50.03)	5,411.79	0.00	0.00	0.00	5,411.79
	Μακρ. Υποχρεώσεις Πληρ. στην επόμενη χρήση (53.17)	48,725,493.27	0.00	-24,362,737.78	0.00	24,362,755.49
	Ελληνικό Δημόσιο Πληρωμές Εγγυήσεων (53.54)	1.52	0.00	24,362,737.78	7,737,408.68	32,100,147.98
	ΟΑΕΔ Πατρών (53.98.01.0081)	1,016.35	0.00	0.00	0.00	1,016.35
	Ειδική εισφορά ΟΑΕΔ Ν. 4002/2011 (53.98.01.0099)	533,150.90	0.00	0.00	67,042.66	600,193.56
	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (54)	13,910,964.22	-13,116,190.16	0.00	10,542,127.99	11,336,902.05
	Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία (55)	23,715,200.20	-2,174,599.06	0.00	3,060,211.32	24,600,812.46
	Σύνολο (Φ.Γ.Κ.)	121,183,642.79	-17,742,735.50	0.00	32,437,782.19	135,878,689.48

Από την επισκόπηση του ανωτέρω Πίνακα 14 διαπιστώνεται ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για εξόφληση υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης στην προαναφερόμενη περίοδο, ανήλθαν σε ποσό ευρώ 17.742.735,50, ενώ οι νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν προς Φ.Γ.Κ. ανήλθαν σε ποσό ευρώ 32.437.782,19. Συνεπώς, η εταιρεία αδυνατεί να εξοφλήσει το σύνολο των νέων υποχρεώσεων που δημιουργούνται μέσα στο έτος. Ειδικότερα, όπως προκύπτει και από τον ανωτέρω Πίνακα 14, το μεγαλύτερο μέρος των νέων οφειλών της περιόδου προέρχεται από τις προκαταβολές που έχει λάβει η εταιρεία από το ελληνικό δημόσιο για νέα έργα αλλά μέχρι και την 31.08.2017 δεν έχει καταφέρει να τα παραδώσει. Επίσης, κατά την προαναφερόμενη περίοδο, έχει καταπέσει δάνειο με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, ποσού ευρώ 24.362.737,98.

Τέλος, επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη παραστατικών και τα κατατεθήρια πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν μέσω τράπεζας, για λογιστικές εγγραφές που εμφανίζονταν στους λογαριασμούς «Πιστωτές Διάφοροι» (53) κατά την περίοδο 01.01.2017 έως 31.08.2017, συνολικών χρεώσεων ποσού ευρώ 24.362.737,78 και συνολικών πιστώσεων ποσού ευρώ 32.100.147,98.

7.6 Συμπεράσματα

- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης άνω των 90 ημερών, αφού δε συμπεριλαμβάνεται σε αυτά οφειλή προς το Δήμο Ελευσίνας.
- Η εταιρεία αδυνατεί να ολοκληρώσει τις παραγγελίες που λαμβάνει από φορείς του ελληνικού δημοσίου.
- Η εταιρεία αδυνατεί να πληρώσει τα δάνεια που έχει λάβει με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.

7.7 Πίνακας ευρημάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις		
1.1. Χρονολογική ωρίμανση		
1.1.1 Η κατηγοριοποίηση της χρονολογικής ωρίμανσης των συνολικών εκκρεμών υποχρεώσεων (προς φορείς εντός και εκτός γενικής κυβέρνησης) είναι πλασματική καθόσον γίνεται με χειροκίνητο τρόπο (πχ οφειλή προς ΔΕΗ).	Η σύνταξη των μηνιαίων πινάκων εκκρεμών υποχρεώσεων γίνεται χειροκίνητα λόγω δυσκολίας εφαρμογής του μηχανογραφικού προγράμματος. Λάθη τα οποία επισημάνθηκαν από τον έλεγχο έχουν διορθωθεί ή θα διορθωθούν στο μητρώο δεσμεύσεων του Δεκεμβρίου. Το 2018 θα γίνει προσπάθεια οι πίνακες υποχρεώσεων να αντλούνται μηχανογραφικά αφού ξεπεραστούν τα προβλήματα και τηρηθεί το πρόγραμμα.	Δε διευκρινίζεται ποια είναι η δυσκολία εφαρμογής του μηχανογραφικού προγράμματος SAP. Αποδέχονται τα λάθη που έχουν επισημανθεί.
1.2. Κατηγορίες πιστωτών		
1.2.1 Πλασματική εικόνα για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους >90, καθώς συμπεριλαμβάνεται σε αυτά οφειλή προς το Δήμο Ελευσίνας που ανήκει στους φορείς εντός γενικής κυβέρνησης.	Η παρατήρησή σας θα διορθωθεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων του 12/2018.	Αποδοχή της παρατήρησης της έκθεσής μας (3.1.1 & 3.3.2).
1.2.2 Δέκα (10) προμηθευτές καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους.	Η παρατήρησή σας ισχύει. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Εταιρεία μας βρίσκεται σε δικαστική διαμάχη με εταιρείες όπως η Εθνική Ασφαλιστική και η SONAK καθώς και με τον Δήμο Ελευσίνας.	Αποδοχή της παρατήρησης 3.1.2 της παρούσας έκθεσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1.3. Τόκοι - χρηματικές ποινές		
1.3.1 Έχουν ασκηθεί αγωγές κατά της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. από τρίτους συνολικού ποσού ευρώ 61 εκ. ευρώ περίπου. Εντός του ποσού αυτού, περιλαμβάνονται ποσά αγωγών που έχουν ήδη εγερθεί από εργαζόμενους που συνταξιοδοτήθηκαν.	Αναφορά των αγωγών για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις υπάρχει στις οικονομικές καταστάσεις του 2016.	Αποδοχή της παρατήρησης μας και παραπομπή για περαιτέρω ανάλυση επί των σχετικών αγωγών στις οικονομικές καταστάσεις έτους 2016.
1.3.1 Σημαντικές καθυστερήσεις στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων αναφορικά με τους χρόνους παράδοσης των υπό εκτέλεση έργων με κινδύνους επιβολής ποινικών ρητρών.	Οι λόγοι καθυστέρησης των συμβατικών μας υποχρεώσεων είναι η οικονομική δυσχέρεια, τεχνικά προβλήματα παραγωγής καθώς επίσης και η έλλειψη προσωπικού.	Αποδοχή της παρατήρησης μας και περαιτέρω διευκρίνιση των αιτιών των καθυστερήσεων των χρόνων παράδοσης όπως η οικονομική δυσχέρεια και η έλλειψη προσωπικού (σχετ. και η ενότητα 3.4 της παρούσας έκθεσης). Επίσης, γίνεται αναφορά αορίστως και σε τεχνικά προβλήματα παραγωγής τα οποία δεν αναλύονται επαρκώς.
1.4. Στάδιο(status) Πληρωμής		
1.4.1 Μη τήρηση εξόφλησης υποχρεώσεων τους εταιρείας με βάση την παλαιότητά τους.	Οι υποχρεώσεις της εταιρείας ταξινομούνται σε δύο βασικές κατηγορίες: 1. Τις άμεσες παραγωγικές και λειτουργικές οι οποίες και πληρώνονται άμεσα με στόχο τη συνέχεια της παραγωγικής λειτουργίας της εταιρείας. 2. Τις λοιπές υποχρεώσεις της εταιρείας οι οποίες δεν επηρεάζουν άμεσα το έργο και τη λειτουργία της εταιρείας ή την επηρεάζουν μεσομακροχρόνια. Βασίζόμενοι στην παραπάνω ταξινόμηση επισημαίνουμε ότι οι υποχρεώσεις – δαπάνες της πρώτης κατηγορίας πληρώνονται άμεσα. Για τις υποχρεώσεις της δεύτερης κατηγορίας έχουν γίνει προσπάθειες ώστε να πληρώνονται με χρονολογική σειρά και βάσει γήρανσης	Αποδοχή της παρατήρησης μας. Ως αιτιολογία προβάλλεται η μείωση του προσωπικού και η παλαιότητα του συστήματος. Ωστόσο το SAP παρέχει τη δυνατότητα για ακριβή άντληση της πληροφορίας περί χρονολογικής ωρίμανσης των υποχρεώσεων της εταιρείας, ανεξαρτήτως της παλαιότητάς του. Τα οποιαδήποτε λάθη οφείλονται σε λανθασμένο τρόπο χρήσης αυτού ή σε λανθασμένη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	υπολοίπου προμηθευτών. Λόγω των προβλημάτων που έχουν προκύψει από τη μείωση του προσωπικού αλλά και της παλαιότητας του πληροφοριακού συστήματος, υπάρχουν λάθη στην τήρηση της γήρασης υπολοίπου προμηθευτών. Τα λάθη αυτά προσπαθούμε σε συνεργασία με την μηχανογράφηση της εταιρείας τόσο να τα εντοπίσουμε όσο και να τα επιλύσουμε.	καταχώριση δεδομένων.
1.4.2 Δεν υπάρχει αντιστοίχιση των πραγματοποιηθέντων πληρωμών με τα σχετικά τιμολόγια.	Υπάρχει αντιστοίχιση πληρωμών με τιμολόγια προμηθευτών. Έναντι τιμολογίου δίνεται σε περίπτωση μεγάλου ποσού οφειλής και αδυναμίας εξόφλησής του.	Σύμφωνα με δηλώσεις αρμόδιων υπαλλήλων επί σχετικού ερωτήματος δε γίνεται η αντιστοίχιση (μηχανογραφικά) μεταξύ των πληρωμών και των σχετικών παραστατικών μέσω του SAP. Επιπλέον, βάσει των στοιχείων που τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου η αιτιολόγηση των έναντι πληρωμών ήταν ελλιπής και δε γινόταν αναφορά σε ποια παραστατικά αντιστοιχούσε.
1.4.3 Δεν αναρτώνται τα στοιχεία πληρωμών στο Διαδίκτυο (Πρόγραμμα Διαύγεια).	Έχει προγραμματιστεί εκπαίδευση προσωπικού από αρμόδιους φορείς ώστε να εφαρμοστεί άμεσα ο νόμος. Θα υποβληθούν ερωτήματα στην Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων σχετικά με εξαιρέσεις ειδικών περιπτώσεων.	Αποδοχή της παρατήρησης μας.
1.4.4 Δεν παρακολουθούνται οι τμηματικές πληρωμές των τιμολογίων με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό το ανοικτό υπόλοιπο ανά τιμολόγιο προμηθευτή.	Οι πληρωμές παρακολουθούνται από τις καρτέλες των προμηθευτών.	Οι καρτέλες των προμηθευτών εμφανίζουν το συγκεντρωτικό ανεξόφλητο ποσό και όχι επιμέρους ανάλυση ανοιχτού υπολοίπου ανά τιμολόγιο.
1.4.5 Δεν έχει γίνει απευθείας επιβεβαίωση των υπολοίπων των προμηθευτών μέσω επιστολών των	Η μη λήψη επιβεβαιωτικών επιστολών για την επαλήθευση υπολοίπων απαιτήσεων και υποχρεώσεων δεν είναι ο μόνος τρόπος	Δεν τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου οι συγκεντρωτικές καταστάσεις συναλλαγών που

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
ορκωτών ελεγκτών.	επιβεβαίωσής τους. Στις συγκεντρωτικές καταστάσεις συναλλαγών (ΜΥΦ) οι οποίες υποβάλλονται ετησίως μέσω TAXIS στο Υπουργείο Οικονομικών υπάρχει πλήρης απεικόνιση συμφωνίας συναλλαγών τόσο με τους πελάτες όσο και με τους προμηθευτές μας. Για τη μη αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών δεν ευθύνεται η εταιρεία.	υποβάλλονται στο TAXIS. Η αποστολή και η λήψη των επιβεβαιωτικών επιστολών των προμηθευτών αποτελεί και ευθύνη της εταιρείας καθώς αποτελεί στοιχείο επιβεβαίωσης της ορθότητας των στοιχείων που παρουσιάζει στις οικονομικές της καταστάσεις.
1.4.6 Κάλυψη τρεχουσών αναγκών κι όχι των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας.	Η οικονομική δυσχέρεια στην οποία βρίσκεται η εταιρεία μας είναι ο λόγος για τον οποίο ανάλογα με τα ταμειακά διαθέσιμα εξοφλούνται με προτεραιότητα οι τρέχουσες ανάγκες όπως η μισθοδοσία προσωπικού και η αγορά υλών και σε δεύτερο στάδιο οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.	Αποδοχή της παρατήρησης μας. Ως αιτιολογία αναφέρεται η οικονομική δυσχέρεια της εταιρείας.
1.5. Νομική Εγκυρότητα		
1.5.1 Μη εφικτή παρακολούθηση όπως εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων.	Όπως έχουμε αναφέρει κατ' επανάληψη (ακόμη και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), ο προϋπολογισμός της εταιρείας μας είναι σε δεδουλευμένη βάση και όχι σε ταμειακή. Στη δεδουλευμένη βάση ο προϋπολογισμός απολογίζεται από τις τριμηνιαίες λογιστικές καταστάσεις που εκδίδει το λογιστήριο. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται αρμοδίως στο Υπουργείο Εθνικής Αμυνας.	Αποδοχή της παρατήρησης μας. Το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός συντάσσεται σε δεδουλευμένη βάση είναι ο λόγος που δεν είναι εφικτή η παρακολούθηση του προϋπολογισμού από το Μητρώο Δεσμεύσεων όπως έχει καταγραφεί και στην ενότητα 3.3.2 της παρούσας έκθεσης.
1.6. Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις		
1.6.1 Μη καταχώριση, εξαιτίας συμψηφισμού, στις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους >90 ημερών στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου δεσμεύσεων,	Η παρατήρησή σας θα διορθωθεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων του 12/2018.	Αποδοχή της παρατήρησης μας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
πιστωτικά υπόλοιπα λογ/σμου προμηθευτών εξωτερικού.		
2. Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
2.1 Ο φορέας δε λαμβάνει χρηματοδότηση από τον ESM. Έχει λάβει μόνο έκτακτη επιχορήγηση εντός του 2016 για πληρωμή μισθοδοσίας.	Το 2016 η Εταιρεία έλαβε έκτακτη επιχορήγηση για την κάλυψη μισθοδοσίας προσωπικού. Με το έγγραφο Φ 950/16/14847 Σ 1747/3/2/17 του ΥΠΕΘΑ και με το έγγραφο 858/11/5/17 των ΕΑΣ ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής χρηματοδότηση για κάλυψη των οφειλών μας προς τη ΔΕΗ ΑΕ. Με έγγραφό μας με αρ. 2152/5.12.2017 προς το ΥΠΕΘΑ ζητήθηκε εκ νέου χρηματοδότηση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και το ΥΠΕΘΑ με το Φ.819/395/87055 Σ.21315 προώθησε το αίτημα στο Υπουργείο Οικονομικών.	Δεν τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου τα αναφερόμενα στην απάντηση του φορέα έγγραφα κατά τη διενέργεια του ελέγχου, αλλά διαβιβάστηκαν με την παρούσα απάντηση.
3. Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς		
3.1. Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων		
3.1.1 Μη τήρηση αναλυτικού Βιβλίου Μητρώου Δεσμεύσεων.	Ως 1.1.1 και 2.1	Δε δίνεται απάντηση σχετικά με την υποχρέωση τήρησης αναλυτικού βιβλίου Μητρώου Δεσμεύσεων σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του πδ 80/2016.
3.1.2 Χειροκίνητη καταγραφή στοιχείων του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων.	Ως 1.1.1	Όπως τα σχόλια μας στη σχετική παρατήρηση 1.1.1.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
3.2. Συμφωνία συστημάτων αναφοράς		
3.2.1 Χρήση υπολογιστικών φύλλων excel για τη συμφωνία του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων με τα βιβλία της εταιρείας.	Ως 1.1.1	Όπως τα σχόλια μας στη σχετική παρατήρηση 1.1.1.
4. Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
4.1.1 Δραματική μείωση στα διαθέσιμα της εταιρείας.	Η εταιρεία μας αντιμετωπίζει σοβαρό οικονομικό πρόβλημα για το οποίο γίνεται προσπάθεια επίλυσής του τόσο από την Εταιρεία όσο και από τα αρμόδια Υπουργεία.	Αποδοχή της παρατήρησης μας. Δεν αναφέρονται συγκεκριμένα τα μέτρα που λαμβάνει η Εταιρεία για την επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος.
4.1.2 Έχει γίνει ανάλωση των ληφθέντων δανείων.	Τα δάνεια εξυπρέτησαν ανάγκες της εταιρείας και κατά κύριο λόγο μισθοδοσίες προσωπικού και αγορά α και β υλών της παραγωγής προκειμένου να υλοποιηθούν οι συμβατικές υποχρεώσεις.	Αποδοχή της παρατήρησης μας.
4.1.3 Μη τήρηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού 2017.	Οι κυριότερες αιτίες μη τήρησης του Π/Υ 2017 είναι η αδυναμία χρηματοδότησης α υλών για την υλοποίηση των συμβάσεων και διάφορα τεχνικά προβλήματα της παραγωγής.	Αποδοχή της παρατήρησης μας. Επικαλούνται αορίστως «διάφορα τεχνικά προβλήματα» χωρίς να γίνονται πιο συγκεκριμένοι.
4.1.4 Σύνταξη μη ρεαλιστικού προϋπολογισμού (π.χ. μη ρεαλιστική πρόβλεψη εσόδων από πωλήσεις).	Ο προϋπολογισμός που συντάσσει η εταιρεία είναι σε ρεαλιστική βάση. Η πρόβλεψη των πωλήσεων γίνεται πάντα στην βάση της ομαλής χρηματοδότησης. Οι προϋποθέσεις που τίθενται για την πραγματοποίηση του προϋπολογισμού, είναι πάντα στη βάση της	Δεν είναι δυνατόν να συντάσσεται ρεαλιστικός προϋπολογισμός όταν η παραδοχή που γίνεται δηλ. « η ομαλή χρηματοδότηση» για τη σύνταξή του δεν είναι ρεαλιστική. Η εταιρεία,

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	ομαλής χρηματοδότησης τόσο της παραγωγικής λειτουργίας της εταιρείας όσο και της Διοικητικής και Υποστηρικτικής λειτουργίας. Οι αποκλίσεις που καταγράφονται οφείλονται τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο στα προβλήματα χρηματοδότησης της παραγωγικής διαδικασίας.	όπως ρητώς αναφέρει κατ' επανάληψη ο φορέας στις απαντήσεις του, αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας και βρίσκεται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση. Αυτή η κατάσταση, η οποία είναι και πραγματική, δε λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να δηλώνονται πλασματικά έσοδα από πωλήσεις.
4.1.5 Μείωση προσωπικού.	Στην εταιρεία μας εμφανίζεται σοβαρή μείωση προσωπικού τα τελευταία χρόνια λόγω συνταξιοδοτήσεων και οικειοθελών αποχωρήσεων. Σημειώνουμε ότι το 2009 το προσωπικό ανερχόταν σε 1482 άτομα ενώ σήμερα ανέρχεται σε 500 χωρίς ανανέωση.	Αποδοχή της παρατήρησης μας και περαιτέρω εξήγηση της αιτίας μείωσης του προσωπικού.

7.8 Πίνακας συστάσεων – χρονοδιάγραμμα ενεργειών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.		
Συστάσεις	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα-Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1. Η εταιρεία να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μητρώου Δεσμεύσεων.	Από την ημερομηνία ελέγχου και μετά τηρείται εξωλογιστικό Αναλυτικό Μητρώο Δεσμεύσεων. Έχει ανατεθεί, στην Υποδιεύθυνση Πληροφορικής, ο σχεδιασμός προγράμματος, με τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ώστε να είναι δυνατή η τήρηση Αναλυτικού Μητρώου Δεσμεύσεων από Οκτώβριο 2018 .	
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.	Ήδη παρακολουθείται η εκτέλεση Προϋπολογισμού. Μελετάται από την Υποδιεύθυνση Πληροφορικής, η αυτοματοποίηση της διαδικασίας μέσω Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος. Οι ενέργειες για την υλοποίηση του σχετικού προγράμματος, αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Δεκέμβριο 2018 .	Η παρακολούθηση γίνεται εξωλογιστικά. Η παρατήρησή μας αναφέρεται στην αυτοματοποίηση της διαδικασίας της παρακολούθησης του προϋπολογισμού.
3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.	Η σύνταξη του νέου προϋπολογισμού , θα γίνει σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του (α) σχετικού (Α.Π. 24109/30.03.2018 έγγραφο Ελεγκτικού Συνεδρίου), λαμβάνοντας παράλληλα υπ' όψιν, τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων, πολλές εκ των οποίων, χαρακτηρίζονται ως απόρρητες .	
4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.	Υπάρχει μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων με πρώτη ενέργεια, την ένταξη στον Ν. 4469/2017 (εξωδικαστικός μηχανισμός). Μετά την υλοποίηση της ένταξης της εταιρείας στον εξωδικαστικό μηχανισμό, θα γίνει Στρατηγικός Επанаσχεδιασμός για την βελτιστοποίηση των διαδικασιών εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Παράλληλα η εταιρεία ήδη εφαρμόζει πλάνο πληρωμής προμηθευτών.	Δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα γίνει ο στρατηγικός επανασχεδιασμός για την βελτιστοποίηση των διαδικασιών εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.		
Συστάσεις	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα-Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.	Έχουν γίνει οι απαραίτητες διορθώσεις στην απεικόνιση και καταγραφή των υποχρεώσεων στο Μητρώο Δεσμεύσεων, βάσει των συστάσεών σας, ενώ έχει ξεκινήσει η ανάρτηση πληρωμών στη Διαύγεια και στο ΚΗΜΔΗΣ.	
6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.	Ολοκληρώνεται η διαδικασία ελέγχου (debugging) του υφιστάμενου ειδικού προγράμματος του Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος της εταιρείας και μετά την ολοκλήρωση <u>και</u> της εκπαίδευσης του προσωπικού, η οποία εκτελείται, θα υπάρχει δυνατότητα αυτοματοποιημένης καταγραφής υποχρεώσεων στην σύνοψη του Μητρώου Δεσμεύσεων. Εκτιμώμενος χρόνος εφαρμογής είναι ο <u>Ιούλιος του 2018.</u>	
7. Να γίνεται αντιστοίχιση των πληρωμών με τα τιμολόγια προμηθευτών μέσα από το λογιστικό σύστημα SAP.	Μετά τις παρατηρήσεις σας, εφαρμόζεται ήδη μέσα από το Λογιστικό Πληροφοριακό Σύστημα της εταιρείας.	
8. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.	Με την δημοσίευση και εφαρμογή του νόμου περί αξιολόγησης προσωπικού, σε συνδυασμό με τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας που εφαρμόζεται, η Διοίκηση προβαίνει καθημερινά σε ορθολογικότερη αξιοποίηση του προσωπικού. Η διαδικασία αυτή ήταν, είναι και θα είναι συνεχής.	
9. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.	Ήδη επικαιροποιήθηκε η διαδικασία με την οποία προβλέπεται ανά δίμηνο αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή e-mails, προς τους προμηθευτές για την τακτική συμφωνία των υπολοίπων.	